

7/2407

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 632

Konu : Yazılı Soru Önergesi

5684

25 NISAN 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 28.03.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 4253 sayılı yazısı.

Bartın Milletvekili Sayın M. Rıza YALÇINKAYA'nın tarafıma tevcih ettiği, 7/2407 esas no.lu yazılı soru önergesi, TBMM İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereği, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :

- Önerge cevabı (4 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Bşk.

Bilgi :

Başbakanlık

BARTIN MİLLETVEKİLİ SAYIN M. RIZA YALÇINKAYA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/2407 ESAS NO.LU)

SORULAR:

Türkiye Taş Kömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ile Hema Endüstri A.Ş. Firması arasında imzalanan 15 Nisan 2005 tarihli r davans sözleşmesi gereği, Amasra-B sahasındaki kömür varlıklarının işletme hakkı, 20 yıl süre ile HEMA Endüstri A.ř. Firmasına devredilmiş, Firma sözleşmeye göre 1. ve 2. yıl hazırlık 3. yıl hazırlık ve yıllık 500 bin ton, devam eden 4.5.6. yıllarda yıllık 2,5 milyon ton, 7. ve 8. yıl 3 milyon ton ve devam eden yıllarda 3.5 milyon ton olmak üzere 20 yılda toplam 56 milyon ton kömür üretimi taahhüt etmiştir.

Sözleşme tarihinden itibaren yaklaşık 3 yıl geçmesi nedeniyle;

SORU 1:

Firma 3 yıl süre içerisinde, sözleşme maddeleri gereği, yerine getirmesi gereken yükümlülüklerini yerine getirmiş midir?

CEVAP 1:

Amasra-B sahasından r davans karşılığında kömür istihsal edilmek üzere, Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Genel Müdürlüğü ile Hema Endüstri A.ř. arasında 14/05/2005 tarihinde sözleşme imzalanmış olup, 20 yıllık süreç bu tarih itibariyle başlamıştır.

Sözleşmenin imzalanmasını müteakip, firmanın işletme projesini hazırlaması ve hazırlanan projenin TTK Genel Müdürlüğünce tetkiki ve onayından sonra 10/05/2006 tarihinde firmaya yer teslimi yapılmıştır.

Sözleşme gereğince için fiili başlangıç tarihi, sahanın işletmeciye teslim edildiği 10/05/2006 tarihidir.

Amasra-B sahasının r davans karşılığı işletilmesine ilişkin olarak imzalanan sözleşmede Hema Endüstri A.ř. hazırlık çalışmalarını yer teslim tarihinden itibaren 36 ay (3 yıl) da tamamlanacağını taahhüt etmiştir. Bu süre içersinde firma projede belirtildiği şekilde 8 m.  apında biri 550 m., diğer ikisi 750 m. Derinliğinde 3 adet kuyu açmak üzere  in'de yerleşik DATONG firması ile anlaşma yapmıştır. Halen, Tarlaağzı, Kazpınar ve Amasra T. .M. karo sahası bitişiğinde olmak üzere 3 ayrı bölgede kuyu açma  alışmaları DATONG firmasınca sürdürülmektedir.

Yer teslim tarihinden bu yana geçen yaklaşık 2 yıllık süre içerisinde firma yerine getirmesi gereken yükümlülüklerin bir kısmını; tahsis edilen arazilerin kamulaştırılması işlemleri, orman geçiş m saadelerinin alınması, irtifak hakkının tesisi, yüksek gerilim müsaadeleri, dolgu sahalarının tespiti, sondaj yerlerine müdahale,  ED yükümlülükleri konularında Yüksek Anıtlar Kurulu,  l  evre Müdürlüğü, Belediye, Kaymakamlık v.b. kamu kurum ve kuruluşları ile proje ve yatırım aşamasında yaşanan bürokratik işlemler nedeniyle yerine getirememiştir.

SORU 2:

Firma sözleşme tarihinden bu zamana kadar yani yaklaşık 3 yıl boyunca çıkarması gereken 500 bin ton kömürü çıkarmış mıdır? Çıkarmamışsa bu zamana kadar kaç ton kömür çıkarılmıştır?

CEVAP 2:

Amasra-B sahasının firmaya 10/05/2006 tarihinde teslim edilmiş olması nedeniyle henüz 2 yıl dolmak üzeredir. Firma, halen 3 adet derin kuyu sürme faaliyetini yürütmekte olup bu aşamada kömür üretimi söz konusu değildir.

SORU 3:

Firma 3. yıl sonunda süre uzatımı talebinde bulunmuş mudur? Bulunmuş ise bu süre ne kadardır? Süre uzatımı talebinin gerekçesi nedir? Sözleşmenin hangi maddesine göre süre uzatımı talebinde bulunulmuştur?

CEVAP 3:

Firmanın yaptığı hazırlık çalışmaları sırasında arazilerin kamulaştırılması, orman geçiş müsaadesinin alınması, irtifak hakkının tesisi, sit alanı, yüksek gerilim geçiş müsaadeleri, dolgu sahaları, ÇED yükümlülükleri gibi çeşitli konularda Anıtlar Yüksek Kurulu, İl Çevre Müdürlüğü, Kaymakamlık, Belediye v.b. kamu kurum ve kuruluşları ile yaşanan sorunlar nedeniyle kimi zaman çalışmalara ara verilmesi, kimi zaman da yapılan çalışmaların terk edilerek başka alanlara kaydırılması zorunluluğu ortaya çıktığından bahisle, firma hazırlık süresinin 27 ay 10 gün uzatılmasını talep etmiştir.

Firmanın talebi ile ilgili yapılan değerlendirmelerde, Hema A.Ş.'den kaynaklanmayan önemli bir zaman kaybının olduğu görülmüş, ancak birbirine paralel yürüyen faaliyetlerdeki zaman kayıplarının, üst üste konularak uzatmaya dahil edilmesi uygun bulunmamıştır.

Sonuçta rōdavans sözleşmesinin Madencilik Faaliyetlerini Engelleyici Zorunlu Sebepler başlıklı 18. maddesinin (c) bendindeki “ Hükümet yada yasal merciler tarafından alınan ve bu sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesini olanaksız bırakacak tedbirler” hükmü uyarınca firmaya 17 ay 5 gün ek süre verilmiştir.

SORU 4:

Süre uzatımı söz konusu ise süre uzatımı nedeniyle Türkiye Taş Kömürü Kurumu'nun kaybı ve devletin Katma Değer Vergisi Geliri kaybı ne kadar olacaktır?

CEVAP 4:

Süre uzatımı sonucunda, firmanın 20 yıllık sözleşme süresinde üretmeyi taahhüt ettiği toplam 56 milyon ton kömür miktarında bir değişiklik olmayacağı gibi rōdavans bedeline, verilen 17 ay 5 gün ek süre zarfında ÜFE Madencilik ve Taşocakçılığı Genel Endeksinde meydana gelen değişim oranı kadar artış uygulanacağından, ne Türkiye Taşkömürü Kurumunun ne de Katma Değer Vergisi açısından devletin her hangi bir maddi kaybı söz konusu değildir.

SORU 5:

Sözleşme tarihinden itibaren, sözleşme hükümleri çerçevesinde çalıştırılmak üzere Hema Endüstri A.Ş.'ye alınmış olan personel var mıdır?

CEVAP 5:

Amasra-B sahasında, 96 sı Çinli olmak üzere toplam 198 işçi çalıştırılmaktadır.

Öte yandan, projenin hazırlık süresinin kısaltılması amacıyla Amasra-A sahasından sürülmesine izin verilen desandre ve lağım sürme faaliyetleri konusunda Hema Endüstri A.Ş.'nin anlaşma yaptığı taşeron firmanın 100'e yakın işçisi, çalışmaları için verilecek izni beklemektedir.

SORU 6:

Firmanın yükümlülüklerini sorunsuz olarak yerine getirebilmesi amacıyla belli bir sayıda işçi çalıştırma gibi bir maddenin sözleşmeye konulmamasının nedeni nedir?

CEVAP 6:

Amasra-B sahasının ihale şartnamesine göre, üretim yılları için yıllık taahhüt üretim miktarının en az 1.250.000 ton olacak şekilde teklif verilmesi gerekmekte iken firma tam kapasite üretime geçildiğinde 3.500.000 ton/yıl üretim taahhüdünde bulunmuştur. Bu üretimin gerçekleştirilebilmesi için de uygulanacak teknolojiye göre ne kadarlık istihdam öngörüldüğü firmaca tespit edilmektedir. Bu nedenle, diğer sahalarda olduğu gibi Amasra-B sahasının ihale şartnamesine de istihdam edilecek sayı konusunda bir hüküm konulmamıştır.

SORU 7:

Sözleşme gereği işletmeciye kiralanmış olan tesisler, makine ve teçhizat var mıdır? Varsa bunlar nelerdir? Kira bedelleri nedir?

CEVAP 7:

Rödavans sözleşmesi kapsamında kira karşılığında firmanın kullanımına verilen araziler, tesisler ve bunların yıllık kira bedelleri aşağıda sıralanmıştır.

- Amasra Müessesesine ait 709 kapı no.lu binanın 3. katı yıllık 6.119,28 YTL kira bedeli karşılığında,
- 3.800 m²'lik arsa ve üzerindeki Amasra Müessesesine ait 766 kapı no.lu prefabrik bina yıllık 3.844,44 YTL kira bedeli karşılığında,
- 14.575 m²'lik arsa ve üzerindeki Amasra Müessesesine ait 816 kapı no.lu bina yıllık 27.679,96 YTL kira bedeli karşılığında,
- Tarlaağzı mevkideki (519 nolu parsel) 22.740 m²'lik alan yıllık 1.516,80 kira bedeli karşılığında,
- 951 kapı no.lu garajdaki binadan 183 m²'lik kapalı alan yıllık 2.302,24 YTL kira bedeli karşılığında,
- Isı santrali mevkideki 3.214 m²'lik alan yıllık 1.699,20 YTL kira bedeli karşılığında,
- 706 kapı no.lu binanın tamamı yıllık 12.592,06 YTL kira bedeli karşılığında,
- 400 m²'lik arsa yıllık 1.918,40 YTL kira bedeli karşılığında,
- Garaj mevkideki 11.920 m²'lik arsa yıllık 7.080,00 YTL kira bedeli karşılığında,

firmanın kullanımına verilmiştir.

SORU 8:

Firma sözleşmede belirtilen işçi sağlığı ve iş güvenliği, ayrıca eğitim (iş sağlığı, güvenliği, yangın söndürme, ilkyardım, tahlisiyeci yetiştirme, geliştirme, tozla mücadele) konularında hangi çalışmalarda bulunmuştur?

CEVAP 8:

TTK Genel Müdürlüğünün İş Güvenliği ve Eğitim Daire Başkanlığı tarafından firmanın 41 yer altı işçisine, 6 günlük Yeraltı Uyum Kursu programı kapsamında, İş Kanunu, Borçlar Kanunu, Maden Kanunu, tüzük ve yönetmelikler, ferdi kurtarıcı maskelerin kullanılması ve önemi, kişisel koruyucuların kullanılması ve önemi, çalışma hayatında işçi işveren ilişkileri ve ilk yardım konularında eğitim verilmiştir.